

Tov. Štrajn je v svojem članku „Proti perverziji levičarske parole“ v 11. št. Tribune ... odpri nekaj vprašanj, ki zadevajo študentsko gibanje ... Pisec skuša v svojem članku odgovoriti na naslednja vprašanja:

- kaj se dogaja pri nas z Dutschkejevo parolo „dolgi marš skozi institucije“
- kdaj, kje in v kakšnih okoliščinah je ta parola nastala
- in kaj ta parola pomeni oziroma kakšen je njen smisel.

Mnenja sem, da so to obrobna vprašanja, ki sicer imajo neposredne praktične posledice za akcije študentov, vendar so take akcije nesmiselne oziroma so akcije zaradi akcij, če ne odgovorimo še na naslednje vprašanje:

- kakšni so pogoji, prostor in kateri so tisti različni interesi v njem, zaradi katerih je možna perverzija levičarske parole.

Odgovori na to vprašanje pa niso več samo praktičnega pomena (uporabni za izbiro taktike), temveč so dobra osnova za teoretično podlago ali jasno strukturo tega gibanja. Kot bi Dutschke dejal: „Biti pripravljen pomeni vse“ (Shakespeare), pomeni sposobnost abstraktno-analitično razumeti objektivno stanje stvari in ukrepati v skladu s trenutno dejansko situacijo. V pojmu pripravljenosti je najvišja enotnost teorije in prakse, kar nima nič skupnega s sprejemanjem navodil nekontrolirane centrale. ...

„Revolucionarni marksizem ... dela na novi zgodovinski nalogi, skuša s konkretno analizo spremenjene konkretne resničnosti dodelati svoje možnosti, cilje, pojmovanja in parole in jih soočiti z izkušnjami iz prakse ...“

„Upor ni mit, to je visoko organizirana socialna akcija (poudarjal H. S.) razreda, ki se bori za svojo osvoboditev ...“

Po svojem dejanskem družbenem položaju in vlogi pa smo ravno študenti in hko v prvih vrstah dejanske avantgarde delavskega razreda, pripravljeni, da kataliziramo vse tiste družbene procese, ki vodijo v osvoboditev delavskega razreda. Toda, ... za opravljanje te funkcije (avantgarde, op. H.S.) ne zadostajo samo cilji, določene vrednote, kar je značilno za meščanske stranke. Nujno je tudi znanstveno spoznati dejanske zakonitosti družbenega gibanja, pogoje napredka. Po drugi strani pa tudi golo znanstveno spoznanje ne more izpolniti te funkcije. Zakaj le-to more biti pod močnim vplivom tehnokratizma, označevati ga morajo tehnokratski pristopi in vrednote, vpreženo je lahko v voz novih oblik dominacije, monopola ... Biti moramo torej pripravljeni, kajti če se partija zb irokratizira, la hko bistveno ovira bojevitost vrste delavskega razreda, ki postaja zaveden in aktiven. Ovir pa jih lahko le, če v tej zgodovinski situaciji ni nobene politične gonilne sile, ki lahko pokaže alternative.

„Vse v redu in prav,“ bo rekel tov. Štrajn, „vprašanja zastavlja sicer z različnih zornih kotov, misliva pa na isto.“ Vendar stvar ni tako enostavna! Tov. Štrajn ni mislil toliko na perverzijo Dutschkejeve parole, kot na to, da bi pod plašč njegove vsebine zrinil levi oportunizem in tako ubil dve muhi na en mah: „posvojil“ Dutschkeja in hkrati zagotovil prostor pod soncem „kritiki“ institucionalnega sistema in očrnil tista resna prizadevanja študentskega gibanja, ki dejansko ustrezajo vsebini Dutschkejeve parole „dolgi marš skozi institucije“. Kako naj si sicer to imačim tole njegovo misel: ... Tako je pohod skozi institucije lahko tudi navidez povsem izveninstitucionalna oblika, kot so na primer demonstracije, kajti v tej obliki zainteresirani subjekti praviloma zahtevajo od institucionalnega sistema rešitev določene problematike ali v skrajni instanci temeljno spremembo ali odpravo institucionalnega sistema.“ (poudarjal H.S.)

Toliko o namenu in dejanju tovariša Štrajna. Kdaj drugič bom poskušal tudi odgovoriti na zastavljena vprašanja, za katera sem prepričan, da res zadevajo študentsko gibanje. Toda tega ne bo mogoče storiti v tako kratkem času in na tako majhnem prostoru, kot ga je zavzel ta članek.

¹ R. Dutschke, Komentar k anarhizmu in kritično-materialistični teoriji, Tribuna št. 4, 1971/72 (prevod Lene Petrič)

² M. dr. Pečuljič, Prihodnost ki se je začela, „Komunist“, Ljubljana 1969, str. 118

³ D. Štrajn, Proti perverziji levičarske parole, Tribuna št. 11, 1971/72

hočev ar stane

24. in 25. januarja 1972 je bil v Varšavi mednarodni študentski sestanek o problemih evropske varnosti in sodelovanja. Organizatorja sta bila študent ov Poljske (ZSP) in Mednarodna zveza študentov (MSS). Poleg številnih evropskih študentskih organizacij (nekater so manjkale), je sestanku prisostvovalo veliko študentskih predstavnikov iz Afrike, Azije in Latinske Amerike, ki so prišli tudi zaradi sestanka izvršnega komiteja MSS, in ki so poudarjali problem evropske varnosti kot svetovni problem, važen tudi za njih.

Govorniki so se v prispevkih zavzemali za ratifikacijo sporazumov med ZRN in Poljsko ter SZ; za sprejem obeh Nemčij v OZN, zaimirno zmago socialističnih idej, obenem pa tudi za znanstveno sodelovanje in odnehanje uporabe sile.

Kaj prida novega nismo čuli. Kot že večkrat so znova vsi govorniki ostro obsodili ameriški imperializem, NATO pakt, fašistični režim v Grčiji, Španiji in Portugalski, vojno v Vietnamu ter pojave neofašizma.

Vseeno pa je razveseljivo, da se tudi študenti tako močno zavedajo problema evropske varnosti in sodelovanja. Ta seminar je bil prvi, na katerem je bila obravnavana ta tema. Blizu pa se tudi Evropsko srečanje (European Meeting), ki je že tradicionalno in kjer bo ena od tem tudi ta. O tem kaj več drugič.

Vsa pohvala velja ZSP, ki je omogočila zelo dobre pogoje za delo in prijazno vzdušje. Seminar je potekal v impozantni stavbi — Palači kulture, zgrajeni po drugi svetovni vojni.

Od 26. do 30. januarja je bil sestanek izvršnega komiteja MSS, na katerega je bila ZSJ povabljen kot opazovalec. Tam je bilo prebrano že prej natisnjeno poročilo sekretariata MSS. Bilo je tako obširno, da je branje trajalo kar cel dan. Vsebovalo je delo MSS od kongresa v Bratislavi. Nato je sledila diskusija, zopet so se vstili govorniki s celega sveta, vsak je povedal kaj več tudi o svoji organizaciji in njenih problemih.

Veliko razburjenje vseh prisotnih sta povzročila delegata tistega dela Nacionalne unije študentov iz Francije, ki je imel kongres v Dijonu spomladani — P. Nesterenko in J.C. Boksenbaum. Prvič, ko sta začela vzkliskati po končanem govoru predstavnika česke študentske organizacije, katere reprezentativnost ta UNEF še danes ne prizna. Vpila sta imena zaprtih študentov v Pragi. Opaziti je bilo začude ne in radovedne poglede, ki so se obračali proti njima. Naslednjega dne sta se prijavila za diskusijo, in ker nista mogla zvedeti, kdaj bosta na vrsti, sta med govorom prvega delegata zahtevala, vrstni red ... Predsedujoči je zaprosil za red v dvorani, ni jima pa dal točnega odgovora. Zato sta vstala in šla na „govornico“ vmes je bilo nekaj vzklikov o demokratičnem postopku, ki je znan že iz Bratislave. Tam so Boksenbauma fizično napadli nekateri drugi delegati (Čile, Kuba ...). Nesterenko pa je prepeval internacionalno. Po posredovanju ZSP so ju uvedli iz dvorane. Kmalu za tem so na predlog študentskih organizacij Kube, Čila, ČSSR, Alžirije in še nekaterih sprejeli resolucijo, naj se omenjenima „tipoma“ prepove nadaljnje prisostvovanje na sestanku.

Po majhnem intermezu je bilo zopet vse mirno in sestanek je uspešno potekal dalje.

južna amerika zrak, sonce na drevju
južna amerika hiše, toplota zraka
južna amerika trava, barva ceste
južna amerika dihanje, pogled v daljavi
južna amerika lep zrak, zidanje hiše
južna amerika nedelja pol osmih, junij
južna amerika barva daljave, zasenčene največje hiše mesta
južna amerika pločniki, njen večer
južna amerika barva zraka na cesti, vzpenjanje večera s ceste
južna amerika denar, vesolje podnevi
južna amerika hoja zjutraj, oblaki iz 115. stoletja
južna amerika gledanje, drevesa v mestu
južna amerika dihanje časopisov poleti
južna amerika gledanje hiše, gozdovi
južna amerika papillon, čas
južna amerika asfalt pomladi
občutek čistosti, reka
južna amerika obžarjeni parki, utopični čas
južna amerika, žival, duh, zemlja
južna amerika hribi
južna amerika hrib
mesto, sonce v zelo mrzlem dnevu
ljudje, letenje — zrak v kinih — južna amerika
južna amerika branje, nogomet science fiction
srečanje v tujo glavo, južna amerika
polna glava, zgodovina — rumen pesek južna amerika
južna amerika zakaj si v sodu, ko sem bil v antiki
južna amerika najlepši zrak v spominu
južna amerika ko v zgodovini postavljajo trilit, plavž
južnoameriški zrak

jure perovšek